

Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelman päivittäminen
1820/11.00.00/2024

Ympäristöterveydenhuollon jaosto 12.03.2024 § 5

Lisätiedot	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Niina Piira puh. 013 330 8206, terveysvalvonnan päällikkö Jaana Valkama puh. 013 330 8242, häiriötilannetyöryhmä
Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Piira Niina: Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää hyväksyä Pohjois-Karjalan Ympäristöterveyden häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelman päivityksen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Selostus	<p>Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelman pohjana ovat terveydensuojelulaki (763/1994) 8 § ja elintarvikelaki (297/2021) 47 §, joiden mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen on yhteistoiminnassa muiden viranomaisten ja laitosten kanssa ennakolta varauduttava onnettomuuksien tai vastaavien tilanteiden (häiriötilanteet) aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemiseksi, selvittämiseksi ja poistamiseksi tarvittavin valmius- ja varotoimenpitein.</p> <p>Ympäristöterveydenhuollon häiriötilanne voi olla ympäristöperäisen säteilyn, mikrobien tai kemikaalien aiheuttama terveyden vaara, jonka hoitaminen edellyttää tavanomaista toimintaa suurempia valmiuksia. Häiriötilanne voi aiheutua kemikaalionnettomuudesta, infektioepidemiasta tai säteilyaltistuksesta. Se voi syntyä ilman, veden, ravinnon tai maaperän saastumisen seurauksena. Häiriötilanne voi olla myös väestöä koskevan terveysvaaran perusteltu epäily, vaikkei mitään selvää altistumista voida osoittaa.</p> <p>Kuntatasolla voidaan häiriötilannesuunnitelmaa käyttää pohjana toiminnan suunnittelussa poikkeusoloissa. Poikkeusolo on häiriötilannetta vakavampi tilanne, jossa astuu voimaan valmiuslaki. Poikkeusolo voi koskea koko valtakuntaa tai osaa siitä. Poikkeusoloissa vaaditaan tavanomaisesta poikkeavia valtuuksia ja resursseja ja ehkä toimintatapoja. Poikkeusolojen valmiussuunnitelma on laadittu osana häiriötilannesuunnitelmaa (osa 5.11.).</p>

Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelma perustuu kansalliseen ja maakunnalliseen riskinarviointiin, jonka pohjana ovat ympäristöterveydenhuollon tietoisuus alueen ominaispiirteistä (esim. veden, elintarvikkeiden ja ilman laatu sekä mahdolliset päästölähteet). Suunnitelma on osa kuntien valmiussuunnitelmaa ja se käsitellään luottamuksellisesti.

Ympäristöterveyshuollon häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelma päivitetään vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Häiriötilanne - työryhmä laatii vuosittain alueellisen suunnitelmapohjan päivityksen. Suunnitelman liitteet päivitetään kuntakohtaisesti. Suunnitelman ja kuntakohtaisten liitteiden päivitykset toimitetaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ympäristöterveydenhuollon jaoston käsittelyn jälkeen yhteistoiminta-alueen kaupungin- ja kunnanhallituksille. Vesilaitokselle ja -osuuskunnille annetaan suunnitelma ja heitä koskevat liitteet.

Suunnitelma on päivitetty huomioiden Pohjois-Karjalan ympäristöterveyden siirtyminen Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle – Siun soteen. Suunnitelmaa on muokattu hyvinvointialueen valmius- ja varautumisjärjestelmään (VALSU-Portaali) soveltuvaksi.

Epidemiaselvitystyöryhmät kokoontuvat vähintään kerran vuodessa.

Suunnitelman kehittämiseksi ja valmiuksien parantamiseksi osallistutaan pelastusviranomaisten ja aluehallintoviraston toimesta järjestettäviin koulutuksiin ja harjoituksiin.

Litteet:

Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen suunnitelma